

R4 Prešov, severný obchvat, II. etapa (km 4,3 – 14,5)

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti –

Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Zadávatel':

Národná diaľničná spoločnosť

Verzia 1.0

august 2020

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

1. Základné údaje o navrhovateľovi

Názov.

Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

Identifikačné číslo.

35919001

Sídlo.

Dúbravská cesta 14, Bratislava, 841 04, Slovenská republika

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Ing. Miloš Vicena, Investičný riaditeľ, Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, tel.: 02/58311111, e-mail: milos.vicena@ndsas.sk

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Ing. Milan Psotný, milan.psotny@ndsas.sk, +421 258 311 620

Ing. Martin Šima, martin.sima@ndsas.sk

Miesto na konzultácie: Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava

2. Názov zmeny navrhovanej činnosti

„R4 Prešov, severný obchvat, II. etapa (km 4,3 – 14,5)“

3. Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti

Kraj:	Prešovský
Okres:	Prešov
Katastrálne územie:	Prešov, Veľký Šariš, Fintice, Vyšná Šebastová, Kapušany, Ľubotice, Nižná Šebastová
Parcelné čísla:	podľa Prílohy 3)

4. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Ide o pokračovanie výstavby rýchlostnej cesty R4 v úseku severného obchvatu mesta Prešova. Predmetná II. etapa v km 4,3 – 14,5) nadviaže na v súčasnosti budovanú I. etapu. Rýchlostná cesta je navrhovaná v kategórii R 24,5/100 a jej funkcia bude spočívať najmä vo vylúčení tranzitnej dopravy vedenej v súčasnosti v prieťahu Prešovom.

Účelom stavby je zároveň prepojiť diaľnicu D1 a rýchlostnú cestu R4 Kapušany – Giraltovce tak, aby došlo k odľahčeniu dopravy z existujúcej komunikačnej siete mesta Prešov a vložení mimoúrovňových križovatiek k prerozdeleniu zdrojovej a cieľovej dopravy. To bude mať za následok vyššiu bezpečnosť účastníkov dopravy a zvýšenie plynulosti a komfortu jazdy.

Križovatka Kapušany, ktorá je súčasťou II. etapy zabezpečí napojenie R4 na existujúcu cestnú sieť. Zmeny v II. etape stavby R4 Prešov – severný obchvat, ktoré sú predmetom tohto posúdenia vyplynuli z podrobnejšieho preskúmania územia, z požiadaviek objednávateľa z normových a legislatívnych zmien a z vyjadrení dotknutých správcov.

5. Stručný opis zmeny navrhovanej činnosti

Základné ukazovatele rýchlostnej cesty R4 ako dĺžka úseku, trasovanie, smerové a výškové vedenie trasy, smerové a výškové vedenie a dĺžka tunela Okruhliak, počet mostov, mimoúrovňových križovatiek v jej II. etape výstavby (km 4,3 – 14,5) touto zmenou nie sú dotknuté.

Zmeny vyplývajúce z podrobnejšieho preskúmania územia

- Podľa vyjadrenia VSD o existencii inžinierskych sietí bolo zrušené vedenie VN v km 12,912 (SO 619-00) a časť vedenia VN v km 13,621 (upraví sa rozsah SO 620-00).

Zmeny vyplývajúce z požiadaviek objednávateľa

- Tunel Okruhliak, kde boli zapracované požiadavky objednávateľa podľa nových predpisov
- Rozsah protihlukových stien bol doplnený podľa záverov hlukovej štúdie
- Most na R4 v km 12,98 nad Kapušianskym potokom (211-00) – zmena konštrukcie a rozpätia pre umožnenie migrácie podľa záverov migračnej štúdie

Zmeny vyplývajúce z normových a legislatívnych zmien

- Zvodidlá boli navrhnuté podľa platnej TP 010.

Zmeny vyplývajúce z vyjadrení dotknutých správcov

- Podľa požiadavky SSC, aby nebol na moste SO 215-00 umiestnený vodovod SO 524-00, bolo po prerokovaní s VVS navrhnuté nové riešenie – pretlak pod zárezom R4. to umožnilo zrušiť dočasnú preložku vodovodu SO 523-00.

Zmenou navrhovanej činnosti v zmysle DRS oproti objektovej skladbe v DSP boli zrušené objekt SO 619-00 Preložka vzdušného vedenia VN v km 12,912 Obchvatu, SO 523-00 Dočasná preložka vodovodu DN 200 – LT do Kapušian v km 12,200. Zmenené boli objekty SO 524-00 vodovod, SO 215-00 Most na ceste I/18 nad R4 v km 12,19, SO 211-00 Most na R4 v km 12,98 nad Kapušianskym potokom, SO 620-00 Preložka vzdušného vedenia VN v km 13,810 a 13,993 obchvatu (VN 209), SO 402-00 tunel Okruhliak. Pribudli stavebné objekty SO 255-01 Protihluková stena vľavo v km 4,228-5,000 a SO 258-01 Protihluková stena obojstranná v km 12,792-13,029 a SO 805-00 Provizórny most cez Sekčov.

Podrobným porovnaním objektovej skladby boli tiež zistené zmeny v číslovaní niektorých stavebných objektov (objekty rady 690-11), neuvádzajú sa objekty: 316-00 Prekládky oplatení, 526-00 Preložka vodovodu DN 1000 - OCEĽ v km 14,200, 529-00 Ochrana jestvujúcich vodovodov do DN 400. V DRS sa naopak uvádzajú oproti DSP nové objekty: 605-01 Prípojka VN k TS pre ISRC v km 11,892– úsekový odpínač vrátane napojenia, 622-01 Prípojka VN pre

tunel Okruhliak - západný portál – úsekový odpínač vrátane napojenia, 623-01 Prípojka VN pre tunel Okruhliak - východný portál, úsekový odpojovač. Tieto zmeny sú z hľadiska vplyvov na životné prostredie považované za bezvýznamné preto im ani v hodnotení nie je prikladaný žiaden význam. Uvádzame ich iba z dôvodu prehľadnosti a súladu s aktuálnou dokumentáciou.

Všetky ostatné rozdiely objektovej skladby vyplývajú zo zamerania sa iba na II. etapu úseku R4 Prešov – sev. obchvat a nie sú zmenou.

Zmeny vo vyhodnotení vplyvov na životné prostredie, ktoré sú uvedené v tomto oznámení okrem zmien v projekte stavby R4 Prešov – sev. obchvat II. etapa vyplývajú z podrobnejšieho preskúmania územia. Konkrétne ide o doplnenie aktuálnych údajov z oblasti vplyvov na chránené územia vrátane sústavy Natura 2000, genofond, biodiverzitu, migráciu živočíchov, ÚSES, hlukovú situáciu, emisnú situáciu, s tým súvisiaci vplyv na obyvateľstvo, vplyv na vody a posúdenie rizík súvisiacich so zmenou klímy.

6. Zhrnutie vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Zmeny navrhovanej činnosti, ktoré sú predmetom tohto oznámenia nespôsobujú negatívny vplyv na žiadnu zo zložiek životného prostredia dotknutého územia. Vzhľadom na nedostatočné posúdenie vplyvov rýchlostnej cesty R4 Prešov – severný obchvat v niektorých oblastiach predkladané oznámenie podrobne popisuje aj vplyvy ktoré vyplynuli z podrobnejšieho preskúmania územia. Zhrnutie zistených vplyvov navrhovanej činnosti R4 Prešov – sev. obchvate vrátane jej zmeny pre jednotlivé zložky životného prostredia uvádzame v prehľade nižšie:

Vplyvy na obyvateľstvo

Realizáciou tohto zámer dôjde k imisnému odľahčeniu husto zaľudnených území a dopravné imisné príspevky sa presunú do oblastí prevažne bez osídlenia. V novo zaťažených oblastiach nevyvolá realizácia posudzovanej stavby zvýšenie imisných koncentrácií, ktoré by mohlo viesť k novému prekračovaniu imisných limitov ani k významnému zhoršeniu podmienok pre ich plnenie.

Vplyvy na klimatické pomery a znečistenie ovzdušia

Klimatické pomery

Nepriaznivé vplyvy navrhovanej činnosti sú klasifikované ako nevýznamné, charakter miestnej klímy sa pozdĺž línie rýchlostnej cesty zmení minimálne. Vzhľadom k charakteru zmien posudzovaných v tomto oznámení o zmene navrhovanej činnosti možno konštatovať, že zmeny nebudú generovať žiadne nové vplyvy na klímu.

Znečistenie ovzdušia

Celkovo možno konštatovať, že diaľničný obchvat Prešova z hľadiska ochrany ovzdušia v podstate splní očakávanú strategickú úlohu. Jeho realizáciou dôjde k imisnému odľahčeniu husto zaľudnených území a dopravné imisné príspevky sa presunú do oblastí prevažne bez osídlenia. V novo zaťažených oblastiach nevyvolá realizácia posudzovanej stavby zvýšenie imisných koncentrácií, ktoré by mohlo viesť k novému prekračovaniu imisných limitov ani k významnému zhoršeniu podmienok pre ich plnenie.

Vplyvy na hlukovú situáciu

Výstavbou rýchlostnej cesty R4 Prešov severný obchvat (I. aj II. etapa) dôjde na komunikáciách v Prešove exponovaných z hľadiska hluku (Vranovská a Levočská ulica) k zníženiu intenzity dopravy, a tým aj zníženiu expozície hlukom najbližších chránených objektov. K najvýraznejšiemu zníženiu hluku dôjde v oboch lokalitách (Vranovská aj Levočská ulica) najmä v rámci referenčného časového intervalu noc, ktoré sa predpokladá z dôvodu zníženej intenzity nákladnej tranzitnej dopravy, ktorá **bude prednostne využívať práve predmetný úsek rýchlostnej cesty R4 Prešov – severný obchvat. Navrhovaná zmena zámeru, vzhľadom k svojmu charakteru, neprispieje k zvýšeniu ani zníženiu imisných príspevkov prezentovaných v rozptylovej štúdii a v tomto oznámení o zmene.**

Vplyvy na útvary povrchových a podzemných vôd

Podľa záverov Posúdenia podľa čl 4.7 rámcovej smernice o vode 2000/60/ES je „*možné predpokladať, že očakávané identifikované zmeny nebudú významné do takej miery, že nebude možné dosiahnuť environmentálne ciele alebo sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu dotknutých útvarov povrchových vôd*“. Je teda predpoklad, že s uplatnením výnimky z dosiahnutia environmentálnych cieľov podľa čl. 4.7 rámcovej smernice o vode pre útvary povrchovej vody pre tento infraštruktúrny projekt v pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaja nebude potrebné uvažovať. Tento záver potvrdil vo svojom stanovisku z januára 2016 tiež Výskumný ústav vodného hospodárstva, ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie na stav útvarov povrchovej vody.

Vplyvy na pôdu a horninové prostredie

Vzhľadom k charakteru posudzovaných zmien zámeru možno konštatovať, že zmeny negenerujú žiadne nové vplyvy na pôdy a horninové prostredie. Vplyvy navrhovanej činnosti na tieto zložky životného prostredia tak zostávajú rovnaké, ako boli popísané v SoH (Dopravoprojekt 2004) a v Oznámení o zmene (ENVICONSULT 2015). Zhrnutie týchto vplyvov uvádzame vyššie.

Vplyvy na biodiverzitu, flóru, faunu a ich biotopy

Zásah do biotopov je v aktuálnom technickom riešení II. etapy stavby (DRS) totožný s riešením v DSP pre relevantný úsek, ktoré bolo posúdené Oznámením o zmene (ENVICONSULT, 2015). Navrhovaná zmena nenechá vplyvy na biotopy národného a európskeho významu.

Počas výstavby hrozí riziko šírenia inváznych druhov rastlín (sú uvedené v prílohe č. 2a vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z.) v miestach, kde je pôdny horizont obnažený, prípadne v mieste uskladnenia skrývky humusového horizontu. Zhotoviteľ stavby je povinný takéto rastliny počas výstavby odstraňovať a predchádzať ich šíreniu.

V riešenom území sa nachádzajú dve regionálne významné mokrade Alúvium potoka Dzikov a Aluviálne lúky Sekčova. K ovplyvneniu týchto mokraďných spoločenstiev dôjde samotným križovaním trasy R4 a súvisiacimi preločkami a úpravami korýt. V zmysle § 6 odst. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov bude okrem súhlasu na zásah do biotopov a súhlasu na výrub tiež potrebné požiadať príslušný orgán ochrany prírody o súhlas o zásah do mokrade.

V priebehu realizácie rôznych podkladových štúdií bol v trase R4 Prešov – severný obchvat identifikovaný výskyt nasledujúcich živočíchov a ich biotopov v trase rýchlostnej cesty v tomto úseku: skokan – rozmnožovacie lokality (*Rana sp.*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd čvíkota (*Turdus pilaris*), Raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*). Pre tieto druhy chránených živočíchov bude potrebné požiadať o výnimku z podmienok ich ochrany príslušný orgán ochrany prírody (v zmysle § 40 odst. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov)

zmeny rýchlostnej cesty v jej aktuálnom technickom riešení ako mierne pozitívny, avšak pre zmiernenie celkového vplyvu stavby R4 Prešov – sev. obchvat II. úsek na migráciu živočíchov

s ohľadom na nové zistené skutočnosti je nutné zrealizovať všetky opatrenia uvedené v kapitole IV. 15 tohto oznámenia. Negatívne vplyvy na biotu počas prevádzky môžu súvisieť s prípadnými havarijnými situáciami a následnom ovplyvnení kvality pôdy či vôd.

Vplyvy na chránené územia

Navrhovaná rýchlostná cesta R4 Prešov – sev. obchvat, II. etapa vrátane jej zmeny nemá žiaden vplyv na chránené územie národnej sústavy chránených území v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny.

Z hľadiska vplyvu na územia sústavy Natura 2000 boli zistené riziká predstavujúce v ôsmich prípadoch mierne negatívne vplyvy na predmety ochrany dotknutých území. Mierne negatívne vplyvy sa dajú v dotknutých územiach Natura 2000 zmierniť. Zmierňujúce opatrenia sú popísané v Kapitole 8 primeraného posúdenia (Integra Consulting, 03/2020).

Celkovo možno skonštatovať, že projekt rýchlostnej cesty R4 Prešov – severný obchvat nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000 ani v kombinácii s inými projektami.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Riešený úsek navrhovanej rýchlostnej cesty R4 Prešov, sev. obchvat bude zasahovať do NrBc Stráže, NrBc Sekčov a LBk Kapušiansky potok 1 a 2, čiastočne aj do LBc Grófske-Úboč LBk Pod Kokovy. Zrealizovaním opatrení uvedených v kapitole IV.15 tohto oznámenia bude negatívny vplyv na funkciu dotknutých biokoridorov minimalizovaný.

Vplyvy na krajinu

Zmeny negenerujú žiadne nové vplyvy na krajinu. Vplyvy navrhovanej činnosti na túto zložku životného prostredia tak zostávajú rovnaké, ako boli popísané v SoH (Dopravoprojekt 2004) a v Oznámení o zmene (ENVICONSLT 2015).

Vplyvy na kultúrne a archeologické pamiatky

Vzhľadom k charakteru posudzovaných zmien navrhovanej činnosti možno konštatovať, že zmeny negenerujú žiadne nové vplyvy na kultúrne a archeologické pamiatky. Vplyvy

navrhovanej činnosti na túto zložku životného prostredia tak zostávajú rovnaké, ako boli popísané v SoH (Dopravoprojekt 2004) a v Oznámení o zmene (ENVICONSULT 2015).

Vplyvy na hmotný majetok

Vzhľadom k charakteru posudzovaných zmien navrhovanej činnosti možno konštatovať, že zmeny negenerujú žiadne nové vplyvy na hmotný majetok. Vplyvy navrhovanej činnosti na túto zložku životného prostredia tak zostávajú rovnaké, ako boli popísané v SoH (Dopravoprojekt 2004) a v Oznámení o zmene (ENVICONSULT 2015).

Kumulatívne a synergické vplyvy

Kumulatívne vplyvy výstavby R4 s ostatnou dopravnou infraštruktúrou v území budú pôsobiť na 2 výberové druhy vtákov v CHVÚ Slanské vrchy (sova dlhochvostá a orol krikľavý) mierne negatívne. Hrozbou pre tieto výberové druhy vtákov predstavuje riziko kolízií s dopravou v priestore rýchlostnej cesty R4.

Z hľadiska migrácie bol identifikovaný mierny negatívny vplyv na migráciu zveri medzi ÚEV Šimonka a ÚEV Čergov, spôsobený bariérovým efektom projektu R4 Prešov- severný obchvat a výstavbou priemyselného parku Prešov– Grófske. Tento vplyv je zohľadnený v záveroch vyhodnotenia vplyvov na migráciu zveri a zmiernený navrhovanými opatreniami.

Synergické pôsobenie zámeru môžeme očakávať v prípade vplyvov na obyvateľstvo. Celkový vplyv na obyvateľstvo bude určený predovšetkým synergiou hlukovej a imisnej záťaže.

7. Záver

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti a vplyvy na jednotlivé zložky ŽP identifikované na základe aktuálnych zistení o stave životného prostredia odporúčame posudzovanie týchto zmien ukončiť v etape zisťovacieho konania. Zároveň odporúčame zahrnúť všetky navrhované opatrenia na ochranu životného prostredia prevziať do podmienok realizácie stavby (podmienok rozhodnutia).